

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ



župančičeva
frulica

29. srečanje mladih pesnikov in deklamatorjev

Črnomelj, 11. junij 2019

ZBIRKA PESMI NAJBOLJŠIH
OSNOVNOŠOLSKIH IN
SREDNJEŠOLSKIH PESNIKOV V
LETU 2019

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ



29. srečanje mladih pesnikov in deklamatorjev
Črnomelj, 11. junij 2019

**ZBIRKA PESMI NAJBOLJŠIH
OSNOVNOŠOLSKIH IN
SREDNJEŠOLSKIH PESNIKOV V
LETU 2019**

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-93-194
7.079:821.163.6-93

SREČANJE mladih pesnikov in deklamatorjev (29 ; 2019 ; Črnomelj)
Zbirka pesmi najboljših osnovnošolskih in srednješolskih pesnikov v
letu 2019 / Župaščičeva frulica [tudi] 29. srečanje mladih pesnikov in
deklamatorjev, Črnomelj, 11. junij 2019 ; [zbral in uredil Tadej Fink]. -
Črnomelj : Zavod za izobraževanje in kulturo, 2019

ISBN 978-961-94452-3-5
1. Gl. stv. nasl. 2. Fink, Tadej
COBISS.SI-ID 300154880

KAZALO

Prehrojena pot.....	5
O 29. Župančičevi frulici....	7
Strokovna komisija 29. Župančičeve frulice.....	8
Kategorija: Najboljši osnovnošolski pesniki.....	9
Asia Prijanovič, Oš Loka Črnomelj.....	10
Silhueta smrti.....	11
Kamilica.....	12
Kdo sta pesnik in pesem.....	12
Tristan Sojer, Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana.....	13
Pogon kolesa.....	14
Kristina Savič, Oš Antona Globočnika Postojna.....	15
Morje v moji glavi.....	16
Zara Kavčič, Oš Loka Črnomelj.....	17
Premica?.....	18
Januš Marinček, Oš Škofljica.....	19
Noč.....	20
Kategorija: Najboljši srednješolski pesniki.....	21
Aljaž Primožič, Gimnazija Celje - Center.....	22
moje stanovanje.....	23
poslovnega pisma.....	23
kje si obstal.....	24
Črt Štrubelj, Gimnazija Kranj.....	25
Majhen ateist 2. 8. 18.....	26
Nika Gradišek, I. gimnazija v Celju.....	27
Na robove cest.....	28
Hana Bujanovič Kokot, Gimnazija Kranj.....	29
Turbulence.....	30

Urška Bahor, Srednja šola Črnomelj.....	31
Preden zaspíš.....	32
Kategorija: Najboljši deklamatorji.....	33
Najboljši mladi pesnici Goranovega proljeća 2019.....	34
Marta Zega, OŠ Sesvete	34
Vrata I	34
Nikita Lovrinčević, Pazinski kolegij - klasična gimnazija Pazin s pravom javnosti.....	35
Iz američkog predgrađa.....	35
Gostje Župančičeve frulice.....	37

PREHOJENA POT

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj (ZIK) je leta 1991 pričel s projektom Srečanje recitatorjev osnovnih in malih šol Bele krajine, s katerim je želel spodbujati govorno ustvarjalnost mladih in njihove veščine javnega nastopanja. Ščasoma je prireditvev prerasla svoje ime, saj so mladi pričeli pisati svoje pesmi, zgodbe in pravljice. Preizkusili so se tudi v dramatizacijah in lutkovnih uprizoritvah. Ugotovili smo, da je ukvarjanje s slovensko besedo dragoceno v rani mladosti, ko otrokom res lahko vzbudimo veselje in ljubezen do pisane in govorne besede.

Pomembna strokovna pridobitev za projekt je bila povezava s sorodno prireditvijo na Hrvaškem, Goranovim proljećem, s katero uspešno sodelujemo od leta 2001. Gre za ugledno manifestacijo z dolgoletno tradicijo, ki združuje mlade pesnike z že znanimi in uveljavljenimi ustvarjalci. Zmagovalci Župančičeve frulice nastopijo na osrednji prireditvi Goranovega proljeca v Lukovdolu, zmagovalni učenci in dijaki Goranovega proljeca pa na zaključni prireditvi Župančičeve frulice, ki je bila vsa leta junija v Vinici, od leta 2016 dalje pa v Črnomlju.

Do leta 2002 so v projektu še sodelovali predšolski otroci - mali šolarji, ki jih kasneje nismo več vključili. Odtlej smo večji poudarek dali lastni ustvarjalnosti mladih in širitvi projekta na celo Slovenijo. Osnovno vodilo projekta se ni spremenilo, še vedno smo ohranili pomen pridobivanja in razvijanja veščin govornega izražanja.

Leta 2003 se je projekt z novo celostno podobo, preimenoval v Župančičevo frulico, kar je prineslo tudi nekaj vsebinskih izboljšav. K sodelovanju smo pritegnili avtorje, pesnike in pisatelje, katerih dela so mladi prebirali, o njih razmišljali in jih na svoj način predstavljali. S tem smo želeli prispevati k razvoju ustvarjalnosti mladih v Sloveniji in k aktivnemu odnosu do prebranega.

Župančičevo frulico spremljajo prizadevanja organizatorja, da v projekt ob mladih pesnikih in recitatorjih aktivno vključuje tudi njihove mentorje in šole, iz katerih prihajajo, kakor tudi strokovnjake, ki sodelujejo kot člani strokovne komisije. Sodelovanje, uvrstitev na zaključno prireditvev in zmaga na Župančičevi frulici pomeni strokovno priznanje predvsem mlademu pesniku ali deklamatorju, zagotovo pa tudi mentorju, ki strokovno vodi mlado osebo na njeni poti ustvarjanja in osebnega izražanja.

Ugled, uspešnost in odmevnost projekta je spodbudil organizatorja, da je v letu 2008 prvič povabil k sodelovanju tudi srednješolce. Prijave kažejo, da nekdanji uspešni udeleženci Župančičeve frulice, ki so danes dijaki, še naprej zavzeto pišejo pesmi in prozo ter razvijajo svoj pesniški potencial. Z večletnim sodelovanjem v projektu dobivajo povratne informacije od strokovne komisije, kar dodatno pripomore k njihovem razvoju. Po oceni strokovne komisije gre za nadarjene in obetavne mlade ustvarjalce.

Vsa leta Župančičevo frulico podpira ustanoviteljica ZIK-a, Občina Črnomelj. Zaradi pridobivanja dodatnih finančnih sredstev organizator redno spremlja ustrezne javne razpise, na katere se prijavlja. Tako je bil projekt večkrat sofinanciran še iz drugih virov: Ministrstva za kulturo, takratnega Urada Vlade RS za slovenski jezik, enkrat tudi od Ministrstva za šolstvo in šport, nekaj let ga je podpirala Javna agencija za knjigo RS (JAK). Prireditev podprejo tudi manjši sponzorji in podporniki, sicer ne z denarjem, ampak z materialnimi donacijami.

Tradicija daje Župančičevi frulici dodatno odgovornost za nenehno rast, razvoj in skrb za izboljšanje kakovosti. Župančičeva frulica bo gradila na preteklih dobrih izkušnjah in si pridobivala nove ideje in sodelavce. Odmevala bo še naprej v naši državi in preko njenih meja. Mladim bo omogočala, da svojo inovativnost in ustvarjalnost pokažejo širšemu krogu ljubiteljev pisane in govorne slovenske besede.

Skrb za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika je poslanstvo vseh nas, ki nam je mar za enakopravno umeščanje slovenske kulture v evropski in širši prostor.

O 29. ŽUPANČIČEVI FRULICI

Na razpisu za Župančičevo frulico 2019, ki ga je organizator ZIK Črnomelj poslal slovenskim šolam, je sodelovalo 91 mladih pesnikov (49 osnovnošolskih in 42 srednješolskih) in 75 deklamatorjev iz skupno 81 slovenskih osnovnih in srednjih šol.

Priporočena tema pesniškega ustvarjanja se je navezovala na temo **SVOBODA** z izhodiščnimi verzi ameriškega pesnika Walta Whitmana iz Pesmi o svobodni cesti:

*»Peš in veselega srca koračim po deželni cesti,
zdrav, svoboden, s svetom pred sabo,
dolga rjavkasta pot me vodi, kamor le hočem.«*

Izbrana tema tradicionalno ni bila pogoj za sodelovanje na natečaju. Mladi pesniki (učenci tretje triade slovenskih OŠ in vsi srednješolci) so lahko pesnili na katerokoli drugo temo.

Mladi deklamatorji (učenci druge triade slovenskih osnovnih šol) so za svoje govorne nastope lahko izbirali med pesmimi Andreje Borin: 1. *Preplah*, 2. *Izlet*, 3. *Pot*, 4. *Večerja* in 5. *Obisk*. Vse pesmi so objavljene v pesniški zbirki *»V mesto mravlja se odpravlja«* (Študentska založba Litera, Maribor 2009). Predizbori deklamatorjev so potekali 9. in 10. maja 2019 na treh slovenskih osnovnih šolah (OŠ Vavta vas, OŠ Log - Dragomer in OŠ Angela Besednjaka Maribor).

ZIK Črnomelj ohranja osnovno poslanstvo prireditve, ki enakopravno spodbuja tako mlade pesnike kot deklamatorje, da se izražajo na njim svojstven način. Dve kategoriji udeležencem omogočata izbiro med javnim nastopanjem ali pesniškim pisanjem, obojim pa nudita možnosti za osebni in umetniški razvoj.

STROKOVNA KOMISIJA 29. ŽUPANČIČEVE FRULICE

Pesmi je ocenjevala strokovna komisija za izbor najboljšega osnovnošolskega in srednješolskega pesnika Župančičeve frulice 2019 v sestavi:



Veronika Dintinjana,
pesnica in prevajalka, letošnja predsednica
strokovne komisije,



Igor Divjak,
dr. ameriških študij, literarni kritik
in prevajalec,



Janko Lozar,
dr. filozofije in univ. dipl. prevajalec.

Nastope je ocenjevala strokovna komisija za izbor najboljšega deklamatorja Župančičeve frulice 2019 v sestavi:



Tjaša Koprivec Vuga,
pripovedovalka in pesnica, radijska voditeljica,
letošnja predsednica komisije,



Mateja Perpar,
prof. angleškega jezika, prevajalka,
radijska napovedovalka, glasbenica
in pravljíčarka,



Gašper Jarni,
dramski in filmski igralec, lutkar, pevec ter
sinhronizator.

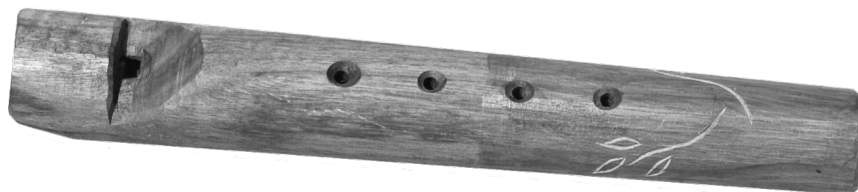
29. župančičeva frulica

NAJBOLJŠI OSNOVNOŠOLSKI PESNIKI

ASIA PRIJANOVIČ

Dobitnica Župančičeve frulice 2019

za najboljšo osnovnošolsko pesnico



**Tristan Sojer
Kristina Savič
Zara Kavčič
Januš Marinček**

Pohvale strokovne komisije:

- Ana Kolbezen (OŠ Vinica),
- Jure Avsec (OŠ Zadobrova),
- Mariša Kos (OŠ Tržič),
- Ema Medved (OŠ Frana Metelka Škocjan),
- Nika Blažič (OŠ Bršljin),
- Ajda Gramc (OŠ Tržič),
- Emina Musić (OŠ Prebold),
- Lan Sonjak (OŠ Polzela),
- Eva Samarin Šterk (OŠ Loka Črnomelj),
- Doroteja Drevenšek (OŠ Angela Besednjaka Maribor),
- Maruša Gorkič (OŠ Rače),
- Glorija Paš (VIZ II. OŠ Rogaška Slatina).



DOBITNICA ŽUPANČIČEVE FRULICE 2019

Najboljši osnovnošolski pesniki

ASIA PRIJANOVIČ

Osnovna šola Loka Črnomelj (mentorica: Maja Kunič)



Ameriška pisateljica Judith Rumelt (bolje poznana pod psevdonomimom Cassandra Clare) je v eni svojih knjig zapisala, da je umetnik prisoten v vsaki svoji stvaritvi. In prav zaradi tega tako uživam v branju proze in pesmi, gledanju raznih slik, risb, kipov. Čudovito, fascinantno se mi zdi, kako človek pusti v svojem delu sled sebe. Po mojem mnenju prav to umetnosti zares daje vrednost.

Pa pustimo to, saj naj bi tukaj pisala o sebi. Originalno izhajam s Koroške, kar vedno rada poudarim, trenutno pa domujem v Beli krajini. Zagrizena bralka sem že od osmega leta, ko me je v svet literature zvabil J. R. R. Tolkien, poezijo pa sem začela pisati šele letos. Zahvala za to gre predvsem moji mentorici Maji Kunič, ki me je vztrajno

vzpodbujala, in pa prijateljici Urški (tudi sami nadobudni pesniki), ki me je opogumila, da sem začela pisati več. Poleg pisanja in branja uživam tudi v likovnem ustvarjanju, še posebej z navadnim svinčnikom, na navaden list papirja.



Strokovna utemeljitev dr. Janka Lozarja, člana strokovne komisije

Asia Prijanovič s svojo liriko presune, sune naravnost v čuječe bralčevo srce. Najprej s presenetljivostjo izbrane, izborjene pesniške besede, ki je silno nenavadna za osnovnošolsko pesniško dušo. Potem z zavidanja vredno, tenkočutno držo do smrti in umiranja. Človečno, čuječno držo, ki je po navadi ne premore niti odrasel, naj bo še tako izobražen in razgledan človek, kaj šele osnovnošolsko bitje. Potem še z močjo izpovedi, ki izžareva totalno nenavadno mlado zrelost izpovedovalke. In tudi s podobami sveta, ki vzniknejo pred bralci v sijajni krhkosti pesniškega sveta. Tisti krhkosti, ki je posedena med brezni nastajanja in minevanja. In ki nas - to je bržkone eno od najvrlejših poslanstev poezije - opominja na redno pozabljeni prestiž, da smo, dokler smo na tem našem lepem svetu.



29. Župančičeva frulica *Najboljši osnovnošolski pesniki*

Silhueta smrti

Prišla je k nam na vrata
v črno tančico odeta, prav zares čudna pojava!
Rekla mi ni niti besede, namenila ne pogleda.

Mama je rekla, da zato,
ker sem še premlada, da bi razumela.
Koj je zavila v staro sobo, v katero jaz nisem hotela.
Po zatohlem je smrdelo v njej
in sem se bala, da bi izza vrat utegnila
strašno strašna pošast name planiti,
me odpeljati, dušo mi vzeti.

Naslednje jutro sta prišla mama in oče
in rekla, da babice ni več.
Potem smo šli po nakupih - joj, kako jih obožujem!
Pa mi nista hotela kupiti rumene vesele obleke,
ampak le tuniko. Črno in dolgočasno.
Bila sta zelo otožna, tistih nekaj dni. Oče je celo jokal.
Ko bom starejša, bom razumela, mi je pravila mama.
Pa je sama zares dojela?





29. Župančičeva frulica *Najboljši osnovnošolski pesniki*

Kamilica

Včeraj te je spomladanski dež opral vseh skrbi
in nisi več otožna.

Danes si travnik
z regratovo srajco in marjeticami v laseh.

Jutri boš na vetru potovala
daleč daleč, ovita v meglicah,
z mislimi na dež.

Kdo sta pesnik in pesem

Pesem je čreda raznoraznih besed,
ki dirjajo po neskončnih planjavah stihov in rim,
pijejo čisto srebrno vodo,
ki teče skozi tihe skrivnostne
soteske pisanih verzov.

Pesnik je stihov kovač,
ki s kladivom navdiha in domišljije
po nakovalu zvedavih besed bije.

Je veličasten umetnik,
ki z navadnim svinčnikom
na navaden list papirja
ustvarja prihodnost.





29. Župančičeva frulica Najboljši osnovnošolski pesniki

TRISTAN SOJER

Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana (mentorica: Nives Horvat)



Sem 15-letnik in prebivam v Notranjih Goricah. Ne moremo pobegniti življenju, zato smo vsi tukaj na tej suhi, kruti in ponavljajoči se Zemlji. Obožujem deževno in hladno vreme, sem zaprta knjiga in pesimist, ampak še vedno poskušam vztrajati. Ko pišem pesmi, se po navadi samo poskušam zabavati ter ustvariti kaj izvirnega, kaj novega in vstaviti razne ideje v pesem. Poleg pisanja pesmi se rad ukvarjam z matematiko, berem knjige, poslušam glasbo ter grem na sprehode. Živim s to povedjo: „Vedno imej nizka pričakovanja, tako boš večkrat presenečen.“



Strokovna utemeljitev dr. Janka Lozarja, člana strokovne komisije

Pesniška beseda Tristana Sojerja preseneča z neobičajno pripovedjo. Pripovedjo, ki pozna nenadne zastoje, presenetljivo hitre pike, ki te v sledenju zgodbi hitro spotaknejo in to spotikanje ti dodatno okrepi pozornost, da ne zdrsneš prehitro mimo povedanega. Zgodbe, ki se pletejo v teh pesmih, so polne ovinkov, stranpoti, lukenj in skal, ki nenadoma zrastejo na bralni poti. Posebna odlika mladega pesnika je zato zbrana odprtost do sprotnega spletanja zgodbe.



29. Župančičeva frulica Najboljši osnovnošolski pesniki

Pogon kolesa

Moderna doba.
Hočemo se oddolžiti ničemur.
Kako se posvetimo ničemur?
Linearno gibanje.
Poganjanje kolesa.
Nešteto načinov, nešteto sinov.
Kako se pa kolo začne
premikati?
Ne vem, niti poskus ni vreden.
Tsk tsk tsk, zakaj se ne
potrudimo bolj?

Jaz se ne bom ubadal z vami.
Staro, srednje in moderno kolo.
Potek civilizacije.
Resničnost je samo trenutek.
Kolo ostane enako.
Človek z mislijo ne gre na kolo.
Nova podoba.
Izostren vid, sedanja moda.

Ideja ne pride kar na novo.
Pride z osnovo in eno nogo.
Kolo se začinja hitro starati.
Tsk, meni se zdaj ne da.
Naj kolo kar obstane.
Nič nimam z njim, torej me nič
ne stane.
Vsaka stvar gnije.
Kolo tudi gnije, ampak večno
ostane.

Uživanje v premiku?
Mi, vedno v stiku?
Kolo se samo popravi.
Lenoba je smeh in greh.
Upanje v kolo.
Kolo brez premika.
Premik brez stika.
Ročno uničenje kolesa?
Novo upanje.
Novo kolo.

To novo me dolgočasi.
Kako lahko dobimo novo kolo?
Stanje v trenutku.
Upanje v vero.
Vera v upanje.

Zbirka starih koles je izginila.
Nas je že zdavnaj minilo.
Upanje je izničeno.
Doba iskanja novega telesa.



29. Župančičeva frulica Najboljši osnovnošolski pesniki

KRISTINA SAVIĆ

Osnovna šola Antona Globočnika Postojna (mentorica: Andreja Mlakar)



Sem 14-letno dekle, ki hrepeni po umetnosti. Ples, petje, igranje na ukulele in še posebej pisanje. Vse to so stvari, skozi katere dovoljujem sebi in svoji duši, da se izraža. Obožujem drugačnost in vse na svetu bi dala, da bi duša vsakega človeka izžarevala svojo, drugačno mavrico. Kljub svoji zgovornosti in komunikativnosti svoja čustva raje prelijem na papir, saj le tako dobijo globlji pomen. Uživam tudi v branju francoske literature in poslušanju glasbe iz 80-ih. Življenje se mi zdi kot vrtnica – velikokrat te zbode, a kljub temu izžareva lepoto, je polno skrivnosti, barv in emocij.



Strokovna utemeljitev dr. Janka Lozarja, člana strokovne komisije

Kristina Savić mlado pesniško pero posveča skrbnemu, previdnemu odkrivanju svoje intimne zgodbe, ki je zgodba ranjenega sveta odraščanja. Težko je prepričljivo pesnikom v besedo preliti bolečino, ne da bi pesem zvenela klišejsko. Ravno temu se Kristina Savić izogne – prepričljivo – in s tem bralca prebudi v svetlo sočutje do sočloveka, do sveta. In verjetno je prav moč izpovedi, ki jo je jasno čutiti v pesmih, razlog za to, da ta pesniška vizija premore tudi pogledati proti tistemu najvišjemu poezije, naproti lepoti.



29. Župančičeva frulica *Najboljši osnovnošolski pesniki*

MORJE V MOJI GLAVI

Želim si postati riba.
Želim, da se moja čustva utopijo
v globinah morja,
in da vsaka moja skrb nekje tam spodaj konča.

Želim si postati riba.
Da bi moje solze takoj spremenile se v vodo,
da ne bi znala govoriti in
se v svoje misli poglobiti.

Želim si postati riba.
Da bi svoja čustva skrila med korale,
da moje misli nevidne bi postale,
da se tišina nikoli ne bi končala,
in da bi se vsaka moja beseda
spremenila v mehurček.

V mehurček sreče. V mehurček,
kjer ostale ribe bile meni bi enake,
kjer se razlike ne opazi vsake,
kjer so čustva vseh skrivnost
in kjer vsakega misli so le norost.

Želim si samo stran od tu, kjer sem.
Stran od vseh med alge ujetih dni,
stran od joka in tesnobnosti.
Stran od vseh modric in ran v srce.

Stran od očeta,
ki pijan svoje misli govori,
stran od mame,
ki zaradi njega trpi.
Stran od družine,
ki zaradi vsega razpada,
stran od resničnosti.

Želim si postati riba.
Potem bi se lahko v jati izgubila
in se nikoli več domov vrnila.
Nikoli. Več.





29. Župančičeva frulica Najboljši osnovnošolski pesniki

ZARA KAVČIČ

Osnovna šola Loka Črnomelj (mentorica: Katja Peganc)



Sem Zara, stara sem 13 let. Zelo rada igram v dramskem krožku, v katerem že dve leti sodelujem pri režiji. Lansko leto sem tudi napisala igro, ki smo jo potem zaigrali na reviji. Že od malega rada pišem, pri približno štirih letih sem napisala svojo prvo knjigico, ki sem jo tudi sama ilustrirala. Vedno rečem, da sem rada začela brati, ko sem v četrtem razredu prebrala vse dele zbirke Harry Potter, sedaj pa zelo rada berem kriminalke, še posebej avtorice Agathe Christie. Od kar pomnim, si želim postati igralka in še vedno je tako. Vedno izkoristim vsako priložnost, da napovedujem na dogodkih ali na njih na kateri koli način nastopam.



Strokovna utemeljitev dr. Janka Lozarja, člana strokovne komisije

Zara Kavčič premore navdušujoče odločno držo. Odločnost, ki nas privaja na dolgo pozabljeno možnost, da so lahko življenjski nasveti tudi lepi in dušebrižni in da lahko odražajo pristno skrb za sočloveka. Tako nas pesem »Premica?« prepriča s svojo odločno lepo skrbjo za sočloveka, ki naj le ne izgubi glave, ko je postavljen pred življenjsko oviro. Neskončnost premice, ki je nekaj povsem drugega, kot je končnost, zamejenost daljice in ki jo v pesmi pesnica izklicuje v bližino, kliče po lepoti sožitja. Da bralca prijazno privede do tega uvida, je posebna odlika poezije Zare Kavčič.



29. Župančičeva frulica *Najboljši osnovnošolski pesniki*

PREMICA?

Živela bi kot premica.

Saj vem, kar smejte se, smejte se,
a jaz mislim smrtno resno ...

Kdo ne bi živel brez mej,
z neskončno potjo v obe smeri,
brez neprehodnih čeri,
kot sta točki na daljici.

Oprostite, to so sanje zame,
a daljičasto življenje nam je spralo možgane.
Upam, da boste to ugotovili.
Jaz sem že in zdaj sanjam o neskončni daljini.





29. Župančičeva frulica Najboljši osnovnošolski pesniki

JANUŠ MARINČEK

Osnovna šola Škofljica (mentorica: Polonca Košir)



Prihajam iz Smrjen, majhne vasice blizu Škofljice. Rad grem v naravo, še posebno v gozd. Igram saksofon v šolskem orkestru, v prostem času pa rad berem, zanimajo me fantazijski in vojni romani, moja najljubša zbirka pa je trilogija Kraljemorčeve kronike, čeprav tretji del pisatelj še piše. Po poklicu bi rad bil zgodovinar ali pesnik oz. pisatelj. Poezije ne berem preveč rad, jo pa rad pišem. Pišem tudi krajše zgodbe. Vsi me podpirajo pri tem, kar počnem, in to mi je zelo všeč. Vem, da ni pri vseh tako, in to me žalosti in jezi. Zakaj ne more biti vsak tisto, kar si želi?



Strokovna utemeljitev dr. Janka Lozarja, člana strokovne komisije

Pesniška govorica Januša Marinčka je skopa v besedah in radodarna s svetom, ki ga pesmi razgrnejo pred bralca. Besedna skopost je posebna odlika pesmi, ki - pesmi je najverjetneje treba brati zelo počasi - nas uročijo, kot bi bile veliki magneti, mi, bralci pa kovinski opilki. In kot uročeni lahko zbrano zremo v podobje, ki se mogočno kaže v tem najčudežnejšem vseh čudežnih svetov, svetu poezije. Ena najmogočnejših podob Marinčkove poezije je naša prastara, a nikoli dovolj dodobra spoznana in po pesniku silno lepo nagovorjena – noč.



29. Župančičeva frulica *Najboljši osnovnošolski pesniki*

NOČ

Noč je dan,
s plaščem odet.

Noč je črn ptič,
v luno ujet.

Noč se vrača,
spet in spet.



29.

župančičeva
frulica

NAJBOLJŠI SREDNJEŠOLSKI PESNIKI

ALJAŽ PRIMOŽIČ

Dobitnik Župančičeve frulice 2019 za najboljšega
srednješolskega pesnika



Črt Štrubelj
Nika Gradišek
Hana Bujanović Kokot
Urška Bahor

Pohvale strokovne komisije:

- Maja Fister (Gimnazija Bežigrad),
- Tjaša Zajc (Srednja trgovska šola Ljubljana),
- Kaja Magovac (Gimnazija Kranj),
- Hana Gombač (Gimnazija Vič),
- Zarja Nemeč (I. gimnazija v Celju),
- Julija Orehek (Škofijska klasična gimnazija),
- Amadeja Rek (II. gimnazija Maribor),
- Tina Šajn (Gimnazija Vič),
- Hana Tršar (Gimnazija Nova Gorica).



DOBITNIK ŽUPANČIČEVE FRULICE 2019
Najboljši srednješolski pesniki

ALJAŽ PRIMOŽIČ

Gimnazija Celje - Center (mentor: Kristian Koželj)



Aljaž, 18 let. Lahko me kličeš Žaži, če se ujameva tudi Aljoška. Visoke rasti, mehek in s tanko brado prav prijetno kosmat. Poklicni svetovalec o duhovnih notranjih spoznanjih ter redna stranka kitajskih restavracij in stojnic s češkim pecivom. Bojim se mačk. Menda dišim po domačem. Iščem zvestega bralca, ki bo prvi prebiral moje pesmi. Vsake toliko naj me bere kakšna zagrizena feministka, redko profesorice slovenščine. Pokliči me kaj. XOXO

Strokovna utemeljitev dr. Igorja Divjaka, člana strokovne komisije

Aljaž Primožič ljubezensko, erotično pesem zgradi drugače od ustaljenih konvencij. V njej ni neposrednega čustvenega izpovedovanja, tudi erotika je le nakazana skozi skrbno izbrane detajle. Namesto tega svoje doživljanje izrazi posredno, skozi odnos do izmišljenega boga, ki pa je gluhonem in popolnoma razorožen spričo skrivnosti in lepote odnosa dveh. Takšna izpoved je močnejša od neposrednega nagovora. Tudi v drugih pesmih Primožič raje zapiše manj kot preveč in z minimalistično pisavo pušča igro pomenov odprto. Pesem *Kje si obstal* lahko beremo kot svojevrstno posvetilo pesniku Esadu Babačiču. Presenetljivo je, da se kot najstnik loti tudi poslednjih vprašanj, namreč, kaj zapisati v poslovilnem pismu. Vendar tudi to zapleteno vprašanje elegantno izpelje z ironičnim zaključkom.



29. Župančičeva frulica Najboljši srednješolski pesniki

moje stanovanje

bog
živi
v mojem stanovanju
in je gluhonem.

kadar potrkaš na vrata. ne sliši.
kadar se potem skoraj *potiho* dotakneš mojih ustnic. ne sliši.
ne sliši ritma razmajane postelje,
brbota jutranje kave.
ne sliši niti
gumbov na srajci,
ki se nama režijo od sramu
preden se posloviva.

kadar potem odideš,
se skloni k meni in
mi v znakovni govorici
skoraj nemo
pove,
da je vse videl.
in da tega ni znal preprečiti.

poslovilnega pisma
ne moreš napisati več kot
štirim ljudem.
včasih je dovolj samo obrabljen
svinčnik
s pogriženim pecljem.
pa naj sami pišejo.





29. Župančičeva frulica *Najboljši srednješolski pesniki*

kje si obstal

ko nisi imel pojma
o moških
kdo sploh je esad babačič
kaj šele o prijateljstvu
koliko sončnih vzhodov
si vtisnil
v prazno granitno ploščo,
s katero so te pokrili.
upepeljenega
s toliko besedami,
ki jih nisi znal napisat.
dišale so po postanem patosu.
in zemlja je vibrirala
kakor živo telo,
ko nanj nasloniš glavo.





29. Župančičeva frulica Najboljši srednješolski pesniki

ČRT ŠTRUBELJ Gimnazija Kranj



Črt Štrubelj je mlad pesnik in fotograf, rojen 5. 10. 2001 v Kranju. Najprej se je udeleževal kot filmski umetnik, kasneje pa ga je pritegnila fotografija, vseskozi pa je pisal poezijo. Trenutno obiskuje 3. letnik Gimnazije Kranj in dela kot fotograf v Layerjevi hiši ter se ukvarja s samostojnimi umetniškimi projekti. Poleg poezije ga še vedno zanima film, fotografija, pisanje proze, gledališče, nogavice in še kaj.



Strokovna utemeljitev dr. Igorja Divjaka, člana strokovne komisije

Črt Štrubelj na duhovit način problematizira našo predstavo o bogu pa tudi ateizmu. Nasprotuje ustaljeni predstavi, da je bog človeka ustvaril po svoji podobi in si namesto tega želi bolj človeškega boga. Zemeljski perspektivi daje prednost pred nebeškimi višavami in nadčloveško vsemogočnostjo. Bog, ki si ga zamišlja, je čisto majhen, tak, ki sedi med mravljami. Toda ali pesnik, ko govori o božanskih razsežnostih in prenapihnenih dimenzijah, pravzaprav ne govori o nas samih? Ni človek tisti, ki je majhen in nemočen kot mravljica?



29. Župančičeva frulica *Najboljši srednješolski pesniki*

Majhen ateist 2. 8. 18.

Sploh ne vem več,
če sem ateist ali ne,
ko pada dež,
in sanjam o tebi,
kako sediš med odpadlim listjem,
in mravljami.

Ne vem več ali si želim boga,
ustvarjenega po naši podobi,
sploh če je tak kot jaz,
ali tak kot ti.

Želim si boga,
ki mi daje dežja,
prepojenega s sanjami,
ki mi prinese jesen.

Nočem vsemogočnega boga,
takega kot vesolje,
hočem majhnega človeškega boga,
ki poda mi roka, ko si to želim.

Takega, ki sedi med mravljami.





29. Župančičeva frulica Najboljši srednješolski pesniki

NIKA GRADIŠEK Gimnazija v Celju



Ne morem vam prepričano povedati, kdo sem, ker še meni ni povsem jasno. Ampak lahko začnem s tem, kar mi je že uspelo ugotoviti – kaj nisem. Nisem ortopedski čevlji ali slaba kava - na srečo. Nisem prah. Trenutno. Nisem tiha, ampak na žalost tudi nezmotljiva nisem. V svojem pesniškem slogu nisem dovolj ustaljena, da bi kdaj spisala homogen cikel. Trudim se ne biti ozka. Sem torkov cmok v grlu in pest nekuhanih rezancev, občasno sem ena izmed tistih povoženih žab, ki še nimajo svoje cipse. Vsake toliko sem goreči Rim.



Strokovna utemeljitev dr. Igorja Divjaka, člana strokovne komisije

Pesmi Nike Gradišek zaznamuje ironičen ton - tega, kar pesniški glas izreka, nikoli ne moremo jemati povsem dobesedno. V pesmi *Na robove cest ob torkih sadim cipse* nas zapelje v lahkotno nadrealistično igro podob iz narave in fantazijskega sveta, tu so žabe in severni medved, toda vse skupaj se izteče v dva navadna kozarca. Gre za romantično deziluzijo, odvrnitev od pretirane sanjivosti ali morda zapeljevanje v novo nadrealistično komunikacijo? Odprt konec dopušča možnost različnih interpretacij.



29. Župančičeva frulica *Najboljši srednješolski pesniki*

Na robove cest ob torkih sadim ciprese
za vse žabe, ki jih ni nihče nesel preko.

Sestradanemu severnemu medvedu v svojih pljučih
v gobec tlačim bele jesenske vrese in koprive.

Maja si prinesel podtaknjence jagodičnice,
zgoltal vso marmelado iz ozimnice in odšel.

Zrasla je volčja češnja.
Za dva kozarca je bo.





29. Župančičeva frulica Najboljši srednješolski pesniki

HANA BUJANOVIĆ KOKOT

Gimnazija Kranj (mentorica: Bernarda Lenaršič)



Zdi se, kot da je vsakič, ko se poskusim opisati, to težje. Kot da sem spet druga, drugačna oseba; kot da sem vsakič znova sebi neznano ozemlje, ki mu ne najdem konca. In vsakič, ko zberem pogum in se lotim raziskovanja, odkrijem še več praznine, nečesa brez imena. Svojemu telesu pravim nebo, vsem znamenjem zvezde, ki tvorijo ozvezdje. Svojim mislim pravim regrat, izgubljen med vsem drugim cvetjem na travniku. Svojim željam pravim strup. Svoji ljubezni pravim lava, ki v iskanju nekoga, ki bi jo razumel, požge mesto. Svoji ženskosti pravim moč. Sebi pravim Hestija.



Strokovna utemeljitev dr. Igorja Divjaka, člana strokovne komisije

Intima in odnos med dvema opredeljuje poezijo Hane Bujanović Kokot. V središču njenega pesniškega jezika je metafora. V pesmi *Turbulence* tako uporabi izvirno in izjemno ekspresivno podobo jeklenega ogrodja mrtve ptice, ki simbolizira varen prostor ljubezenskega odnosa, obenem pa nakazuje nekakšno utesnjenost. To pesnica presega s pogledom od zunaj, ki razodene, da je še tako slikovita posameznikova perspektiva nenazadnje le majhen košček v veliki skrivnosti sveta.



29. Župančičeva frulica
Najboljši srednješolski pesniki

Turbulence

Najina hiša je jekleno ogrodje mrtve ptice
in oba lebdiva varna pred svetom,
ki molči in naju opazuje, piko na nebu.
Ti pa odideš in prideš, se obračaš, premetavaš
kot veter, ki skuša prebiti moj ščit.

Mečeš me po zraku,
odbijam se od sten,
odpiraš vrata,
prevračam se okoli.

Najina hiša je jekleno ogrodje mrtve ptice
in oba lebdiva (ob tebi bi morala biti varna) nad svetom,
ki molči in naju opazuje, piko na nebu.



29. Župančičeva frulica Najboljši srednješolski pesniki

URŠKA BAHOR

Srednja šola Črnomelj (mentorica: Maja Kunič)



Sem Urška. Urška Bahor. Brez kakšnega posebnega razloga obsedena s kamilicami in včasih s sarkazmom. Ne maram klišejev. Včasih se mi zdi, da ne znam pisati in ob trenutkih niti dihati ne. Zmedena. Poslušam, vidim, čutim. Pišem? Morda. Včasih. Pogosto. Poezijo? Ne vem, kaj je za vas poezija. Že od rosne mladosti je moja najbližja popotnica Beseda. Ne le izrečena, prebrana, temveč tudi napisana. Besede niso le sredstvo komunikacije, ampak njen utrip. Tako banalne, a tako nujne za normalno funkcioniranje našega vsakdana. Poezija ni le zametek besed, ampak izžareva njihovo estetskost – in umetnost je iz najbolj vsakdanjih narediti efekt.



Strokovna utemeljitev dr. Igorja Divjaka, člana strokovne komisije

Dosti pesmi Urške Bahor je napisanih kot nagovor drugemu, a ne nujno nekomu konkretnemu, to je lahko sleherni bralec. Pesniški glas ga vabi na eksistencialno potovanje, pri tem pa uporablja slikovite genitivne metafore, ki arhetipsko gradijo odnos med dvema. V tej gradnji mora človek znati ostati sam, šele v samoti lahko reflektira pojem drugega. Skozi samoto se lahko odpre sočloveku. Pesnica se zaveda, da je individuum kompleksen in da se oblikuje šele v razprtosti do drugih.



29. Župančičeva frulica *Najboljši srednješolski pesniki*

PREDEN ZASPIŠ

Ujemi drobtino ponedeljkevega jutra
in pojej jo, ko več ne zmoreš.
Se spomniš,
ko sva hodila po svilenem vdihu spomina?
Tudi to ujemi.
Zlomljena konica pričakovanja
se zliva v tiho ščemenje metulja,
ki ga želiš ujeti.
Daj, sprehodiva se še malo.
Na včeraj se usedeva in gledava v jutri,
ki je blizu kot danes.
Ujemi tudi sliko, ki lebdi na ustnicah dotika.
Dobiš jo le z odmikom.
Za sekundo pozabi nase
in ujemi te trenutke,
ki vsebujejo tudi mene.



29.



župančičeva frulica

NAJBOLJŠI DEKLAMATORJI

Strokovna komisija pod vodstvom Tjaše Koprivec Vuga je izbrala pet finalistov, ki so se pri deklamiranju pesmi Andreje Borin še posebej izkazali:

Roza Verbovšek (OŠ 8 talcev Logatec)
Urh Melan Mozetič (OŠ Antona Šibelja-Stjenka Komen)
Manca Čavlek (OŠ Log - Dragomer)
Jaš Lazar (OŠ Ob Rinži Kočevje)
Štefan Rangus Šuljič (OŠ Log - Dragomer)



Na zaključni prireditvi bo znana zmagovalka ali zmagovalec Župančičeve frulice 2019, ki bo prejel/a »Pastirski rog« kot simbol dobrega govorništva in javnega nastopanja.

NAJBOLJŠA OSNOVNOŠOLSKA PESNICA

Marta Zega, OŠ Sesvete, HR (mentorica: Sandra Milobar)

Vrata I

Zatvorena vrata.

Nema zvuka ni ikakve kretnje.

Zatvorena vrata.

Drže te podalje od smetnje,

ali i života.

Zrak je sve teži,

jedino se disanje tvoje čuje.

Mali snop sive svjetlosti

podsjeća te na svijet.

Uskoro i to nestat će,

iza zatvorenih vrata.

Ono što ostaje jesu

mrak, tišina i uvijek,

zatvorena vrata.

NAJBOLJŠA SREDNJEŠOLSKA PESNICA

Nikita Lovrinčević, Pazinski kolegij - klasična gimnazija Pazin s pravom javnosti, HR (mentorica: Sanja Depikolozvane)

IZ AMERIČKOG PREDGRAĐA

<p>Život je čovjek u odijelu bijele boje koji nosi crni šešir i puši lulu u američkom baru moga predgrađa iz tridesetih godina prošlog stoljeća gdje mu dim muti mudroplave oči i kosi tamnu mu bradu i osmjeh mu slomljen. Sjedi u svom separeu bez žene i mlad je, i spušta glavu nad čašu ustajalog viskija boje njegove mladosti i starosti. Ruku čvrstih dodiruje čašu već napola praznu, a prazna je i boca sama na stolu sjajne bukve. Pitam se hoće li pušiti s nama i sutra?</p> <p>Život je žena u crvenoj haljini koja joj dodiruje vrh koljena i oblikuje grudi poput brdašca, a umata struk u uličnu lampu ispred istog američkog bara, besramno, dok joj plava valovita kosa miluje leđa, a oči boje oraha ispod svijetlih obrva</p>	<p>gledaju u smjeru čovjeka u baru. I ove cipele joj crne daju visinu, a ruke na bokovima stisnute u ego, plitkoću karaktera ispunjenu nečim nečasnim; Pitam se hoće li nas zavoditi i sutra?</p> <p>Život je dječak u poderanim hlačama i jednako istrošenoj majici kratkih rukava koji stoji pokraj kante za smeće ispred ogromnog kontejnera. Iz njega svakog punog sata izlazi po jedno dijete, oronulo, krvavo, golo, uplakano ili samo živo. A dječak u rukama drži gitaru. Ona mu je srce izvađeno iz prsiju i on ga svakom notom daje djetetu koje kao produkt manufakture izlazi iz kontejnera slomljenih duša. Pitam se hoće li im svirati nadu i sutra?</p> <p>Život je djevojka u</p>	<p>namjerno poderanim trapericama, pretjerano kratkoj crnoj majici dugih rukava, nogu obuvenih u improvizaciju damskih čizama, kose umotane u smotuljak nakon sata odbojke. Ona stoji ispred škole budućnosti; valjda čeka prijevoz do ne tako budućeg doma i tako gleda u daljinu čekajući dok joj je dim već ispušene cigarete pod nosom. Kada bi digla rukave do laktova, vidjele bi se riječi koje pate još od onog dana kada je prvi put nazvana djevojkom od kada guta antidepresive kao tik-tak bombone. Pitam se hoće li i sutra otvoriti udžbenik?</p> <p>Život je prosjak odjeven u dugi kaput. Kleči ispred visoke bijele katedrale čiji križ na zvoniku dodiruje nožni prst Božji dok prosjak svojim prljavim nožnim prstom dodiruje paklena vrata</p>
--	---	--

ispod zemljine površine.
Pored šešira kojeg drži
među nogama
mrtvi leže opušci, sveta
mu vođa vlaži čelo
još od jučerašnjeg dana
kada mu je ustajala brada
bila kraća,
a umorne oči bistrije.
Naborano mu lice u
hladnim rukama,
a ipak k'o zvijer preko
puta ulice
on nanjuši djevojku kao
lane ranjivu.
Pitam se hoće li ju željeti
i sutra?

Život je majka u
ispeglanoj spavaćici
koja joj ne laska reljefu
tijela
dok ona kleči ispred
djetetova kreveta,
laktova položenih na rub
madraca
da smiri vesele opruge
koje jedva čekaju
probuditi usnulog
dječaka.
Dlanovi su joj spojeni i
prsti isprepleteni,
zaziva ime Svevišnjeg da
joj čuva dječaka,
a već joj u radijus ulazi
suprug.
Ona liježe uz dijete i
glumi usnulu ljepoticu
potom krupniji muškarac
izvlači remen,
a kći im u drugoj sobi
potajno zaziva Alaha.
Pitam se hoće li ga žena i
sutra htjeti zazvati?

Život je otac u veseloj
košulji i trapericama.
Sjedi za kuhinjskim
stolom i gleda u crvene
brojke;
one na papirima
poredanih pokraj
kalkulatora
koji se sprema čovjeku

zadati zastoj srca
nakon bezbroj pištavih
zvukova.
Iz hodnika mu prilazi
djevojčica s plišancem.
Pod jednom rukom
plišanac,
a druga ruka k'o klupko
vune na ukremeljenom
oku,
ona sjeda tati u krilo i
moli ga za priču;
on pusti suzu jer se ne
sjeća ni jedne
osim one o struji koja će
ubrzo nestati
i ljubavi koja mu leži pod
bijelim križem.
Pitam se hoće li i sutra
medo čuti priču?

Život je baka u dugoj
smeđoj suknji
koja gleda kroz dva
debela stakla
i moli Boga da joj se
pogode brojevi
na *Bingo* večeri američkog
predgrađa.
Namrštena je; možda jer
ne pogađa
ili samo zbog prošlosti
koja ju proganja
poput nemilosrdnog virusa
ebole.
Kćeri su joj i sinovi
pokora pred Bogom,
a ostatci ponosa grijeh
koji ne čeka istu.
Kuća joj na četiri kata, a
oko zapešće;
e to je zlato koje nagriza
sol iz suza,
vrag joj ni kao večeras
nikad nije dao mira.
Pitam se hoće li igrati
bingo i sutra?

Život je djed u svečanom
pilotskom odijelu;
sjedi u svojim jednako
svečanim kolicima
u vojnom domu američkog
predgrađa.

Smežurana mu ruka drži
orden hrabrosti.
Već otupjele oči gledaju u
to sjajno čudo.
Da može otišao bi iz ove
slike
naslikane na hrapavom
platnu
gdje je slikar sve slikao
istom bojom
da naglasi laž
junaka koji su junački
junačili junake.
Sad tako junačkim licima
svi gledaju nigdje,
a domovina gleda u njih
i vidi snažne i nabijene
mladiće;
starčići šute u monotoniji.
Pitam se hoće li se
junačiti i sutra?



29. Župančičeva frulica

GOSTJE ŽUPANČIČEVE FRULICE

S svojo prisotnostjo so nas v teh 29 letih počastili:

Gost	Leto
Tone Kuntner	1991
Jerca Mrzel	1992
Tone Pavček	1993
Edi Majaron	1994
Saša Vegri	1995
Alenka Vidrih	1996
Ljoba Jenče	1997
Vojko Zidar	1998
Violeta Tomič	1999
Aleš Valič	2000
Irena Zagajšek	2001
Saša Pavček	2002
Desa Muck	2003
Andrej Rozman - Roza	2004
Vinko Möderndorfer	2005
Barbara Gregorič Gorenc	2006
Anja Štefan	2007
Janez Mušič	2008
Ervin Fritz	2009
Boris A. Novak	2010
Miroslav Košuta	2011
Zvezdana Majhen	2012
Peter Svetina	2013
Maja Novak	2014
Andrej Rozman - Roza	2015
Bina Štampe Žmavc	2016
Neža Maurer	2017
Andreja Borin	2019

Zbral in uredil:

Tadej Fink

Lektorski pregled:

Nastasja Schweiger

Oblikovanje:

Uroš Novina

Izdajatelj:

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj

Ulica Otona Župančiča 1, 8340 Črnomelj

Tel.: 07 30 91 392

Predstavnica izdajatelja:

Mag. Nada Žagar, direktorica

Tisk:

Natisni.net

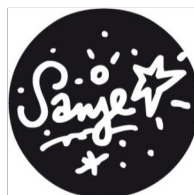
Naklada: 300 izvodov

Črnomelj, junij 2019

Projekt sofinancira:
OBČINA ČRNOMELJ



Projekt so podprli še:



Mlade rime

OŠ Loka Črnomelj

Mladinski center BIT

Spominska hiša Otona
Župančiča Vinica



**ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE
IN KULTURO ČRNOMELJ**

Izdajatelj:

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj

Ulica Otona Župančiča 1, 8340 Črnomelj

tel.: 07 30 61 390

e-naslov: info@zik-crnomelj.si

www.zik-crnomelj.eu